

Bijlage 1: Vragen & antwoorden Jaarstukken 2025

Vragen CDA over Jaarstukken 2025

Nr.	Vraag & antwoord
1.	(Blz. 11 en 73/74) In de toelichting bij de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting wordt aangegeven dat enkele investeringen zijn uitgesteld met betrekking tot leerlingenvervoer en voorzieningen, alsmede onderwijs. Kan worden aangegeven om welke concrete investeringen het hierbij gaat? Tevens ontvangen wij graag een toelichting op de reden van uitstel en de verwachte gevolgen voor de uitvoering. Het gaat om de volgende investeringen. Onderwijshuisvesting Door het uitstel van de geplande investeringen van Haskerwiis in Oudehaske Bloei Terherne en de Klinkert in Sloten vallen de begrote kapitaallasten voor deze projecten (€ 328.000) in 2025 vrij. Dit betekent een eenmalig voordeel in de jaarrekening 2025, omdat de kosten pas in 2026 ingaan. Het is echter geen structureel voordeel: de lasten verschuiven slechts met een jaar. SV Donia Nadat de lopende voorbereidingen voor de BOPA en de aanvullende onderzoeken zijn afgerond, wordt gestart met de aanbesteding van de infrastructuur. Op dat moment kunnen ook de door de raad beschikbaar gestelde middelen worden ingezet. Voor de opstellen ligt het initiatief bij SV Donia. Eerst wanneer het volledige financieringsplaatje rond is, kan worden begonnen met de technische voorbereiding en kan eveneens gebruik worden gemaakt van de door de raad beschikbaar gestelde middelen. Als gevolg van deze fasering is een deel van de kapitaallasten vrijgevallen in de Najaarsrapportage 2025. Het resterende deel is verwerkt in de jaarrekening 2025.
2.	(Blz. 66, 79, 154) Uit het overzicht van de vastgestelde subsidieplafonds en begrotingsposten subsidies 2025 blijkt dat, op één post na, de subsidieplafonds niet volledig worden benut. Kan worden toegelicht wat hiervan de oorzaak is? Is er sprake van minder aanvragen, beleidsmatige keuzes of andere oorzaken? Het aantal subsidieaanvragen in 2025 is gedaald t.o.v. 2024. Dit komt doordat een aantal tijdelijke regelingen zijn afgelopen. We zien ook dat er minder incidentele aanvragen binnenkomen. Tegelijkertijd zien we een groei in het aantal structurele aanvragen. Voor de afwijkingen in subsidiebesteding geldt dat hiervoor geen generieke, uniforme verklaring te geven is. Dit verschilt per regeling en beleidsveld

Vragen Forum voor Democratie over Jaarstukken 2025

Nr.	Vraag & antwoord
3.	<i>De jaarstukken laten een positief resultaat zien, terwijl de voorjaarsrapportage een tekort van circa €5,6 miljoen voorspelt. Tegelijkertijd laat het meerjarenperspectief een duidelijke en forse verslechtering van de financiële positie door de jaren heen zien. Hoe verklaart het college deze grote tegenstelling tussen ogenschijnlijk positieve cijfers op korte termijn en een verslechterend structureel financieel beeld?</i> De jaarstukken 2025 laten een positief resultaat zien, wat hoofdzakelijk wordt veroorzaakt door incidentele meevallers. Denk aan een storting in de voorziening verduurzaming vastgoed die is vrijgevallen enz. De Voorjaarsrapportage 2026 laat een afwijking zien op de begroting aan de hand van geprognosticeerde cijfers. Denk aan de hogere kosten jeugdzorg en WMO. De Perspectiefnota toont een mager financieel perspectief. Dit sluit aan bij de in de Voorjaarsrapportage geprognosticeerde cijfers.
4.	<i>In hoeverre is het college het eens met de constatering dat de gemeente feitelijk te maken heeft met een aflopende financiële ruimte, waarbij de huidige cijfers een te rooskleurig beeld geven van de toekomst?</i> De genoemde aflopende financiële ruimte is inderdaad gepresenteerd in de Perspectiefnota. Dit laat een mager perspectief zien.
5.	<i>Is het college dan ook van mening dat hier sprake is van schijnzekerheid, doordat incidentele meevallers, vrijval van middelen en uitstel van investeringen het beeld vertekenen?</i> Er is geen sprake van schijnzekerheid. Financieel laten we een mager structureel perspectief zien. Hieruit blijkt dat er weinig structurele ruimte is. Als de incidentele meevallers bij de jaarrekening 2025 niet hadden plaatsgevonden dan waren op een negatief resultaat afgestevend.
6.	<i>Welke onderdelen van de begroting beschouwt het college als structureel houdbaar, en welke onderdelen staan onder druk door deze neergaande ontwikkeling?</i> Dit betreft geen technische vraag, maar kunt u stellen in het politieke debat.
7.	<i>Hoe beoordeelt het college de financiële ruimte van de gemeente in de komende jaren, gezien de oplopende druk op de begroting?</i> De financiële ruimte zoals deze is gepresenteerd bij de Perspectiefnota 2027 is marginaal. Dit betekent dat er weinig financiële ruimte is voor nieuwe voorstellen.
8.	<i>Acht het college het realistisch dat de gemeente met deze beperkte ruimte:</i> <i>o tegenvallers kan opvangen</i> <i>o ambities kan realiseren</i> <i>o noodzakelijke investeringen kan uitvoeren?</i> Aan de hand van de programmabegroting 2027 zullen aanmeldingen worden afgewogen tegen de beschikbare financiële ruimte.

9.	Welke concrete scenario's liggen er klaar voor het moment dat financiële ruimte verder onder druk komt te staan, bijvoorbeeld door tegenvallers in het sociaal domein of Rijksbeleid? Dit betreft geen technische vraag, maar kunt u stellen in het politieke debat.
10.	Het positieve resultaat over 2025 is mede gerealiseerd door uitstel van investeringen en vrijval van kapitaallasten. o hoeveel investeringen zijn concreet doorgeschoven? o wat is het totale financiële effect daarvan in de komende jaren? We hebben nog 98 investeringskredieten onderhanden die nog niet zijn afgerond. Het restant beschikbare middelen van in totaal € 33,9 miljoen blijft beschikbaar voor uitvoering/afronding in het volgende jaar. Omdat de investeringen nog niet zijn afgerond beginnen we later met afschrijven. Dus dit levert een incidenteel voordeel op in de jaarrekening. De afschrijvingen lopen daardoor een jaar langer door. Het totale financiële effect in de komende jaren is 0, aangezien de kosten (kapitaallasten) al in de begroting zijn opgenomen. Hierbij wordt nog geen rekening gehouden met inflatie.
11.	In hoeverre creëert het college hiermee een opgestapelde investeringsopgave die later alsnog moet worden uitgevoerd? Investeringsopgaven worden in enig jaar opgestart en soms in een ander jaar afgerond. Soms is er ook sprake van onvoorziene omstandigheden waardoor vertraging in de uitvoering ontstaat. Dit betekent dat de budgetten wel gereserveerd blijven, maar voor een ander boekjaar.
12.	Welke investeringen zijn niet langer uitstelbaar (bijv. onderhoud, onderwijs, infrastructuur) en hoe worden deze financieel ingepast? Investeringsopgaven worden altijd voorgelegd aan de raad ter overweging, waarbij verschillende overwegingen een rol spelen.
13.	Is het college bereid om projecten te schrappen in plaats van steeds door te schuiven? Zie antwoord vraag 12.
14.	In hoeverre worden reserves ingezet om structurele tekorten op te vangen? Vanuit de algemene reserve worden alleen incidentele tekorten opgevangen worden.
15.	Hoe lang acht het college deze strategie houdbaar? Dit betreft geen technische vraag, maar kunt u stellen in het politieke debat.
16.	Wat betekent de inzet van reserves voor de financiële weerbaarheid in de komende jaren? De algemene reserve daalt. En als de algemene reserve daalt heeft dat consequenties voor de kengetallen die wat zeggen over de gezondheid van de gemeente op financieel gebied. Lagere financiële kengetallen (o.a. solvabiliteit), geven aan dat je als gemeente minder financieel weerbaar bent.

17.	<i>Is het college bereid om duidelijke grenzen te stellen aan het aanspreken van reserves voor structurele uitgaven?</i>
	Reserves worden niet ingezet voor het dekken van structurele uitgaven.
18.	<i>De gemeente is sterk afhankelijk van rijksmiddelen (algemene uitkering, jeugdzorg). Hoe kwetsbaar is de financiële positie bij tegenvallers vanuit het Rijk?</i>
	De inkomsten van de gemeente bestaan voor bijna 70% uit uitkeringen vanuit het Rijk. Deze hebben dus een groot invloed op de financiële ruimte van de gemeente. Bij tegenvallers vanuit het Rijk zal naar verwachting de financiële ruimte ook afnemen.
19.	<i>Wat gebeurt er als de compensatie voor jeugdzorg onvoldoende blijkt?</i>
	Dan heeft dat negatieve consequenties voor ons financieel perspectief.
20.	<i>Welke alternatieven heeft het college om deze afhankelijkheid te verkleinen?</i>
	Dit betreft geen technische vraag, maar kunt u stellen in het politieke debat.
21.	<i>Hoe vangt de gemeente onverwachte financiële tegenvallers op binnen de huidige begrotingskaders?</i>
	Binnen de huidige begrotingskaders zal gekeken moeten worden hoe de financiële ruimte kan worden vergroot. Dit kan zowel aan de inkomsten als aan de uitgavenkant.
22.	<i>Welke buffers zijn nog beschikbaar en hoe robuust zijn deze?</i>
	Het structurele perspectief zoals gepresenteerd in de Perspectiefnota 2027 en de vrije algemene reserve bepalen de buffers.
23.	<i>Wat is het scenario bij een combinatie van risico's, zoals:</i> ○ hogere zorgkosten ○ lagere rijksbijdragen ○ vertraging van projecten
	De eerste twee componenten zullen leiden tot een lager financieel perspectief. Vertraging van projecten zal door lagere kapitaallasten leiden tot een hoger financieel perspectief in de eerste boekjaren.
24.	<i>Is de gemeente financieel voldoende weerbaar om dit op te vangen?</i>
	Afhankelijk van de hoogte van de hogere zorgkosten en de lagere rijksbijdragen en de vertraging.
25.	<i>Tegelijk met financiële krapte wordt ingezet op uitbreiding van HR en organisatie. Hoe wordt deze keuze onderbouwd tegenover de noodzaak tot bezuinigen?</i>
	Dit betreft geen technische vraag, maar kunt u stellen in het politieke debat.
26.	<i>Welke concrete efficiencywinst verwacht het college hiervan?</i>
	Dit betreft geen technische vraag, maar kunt u stellen in het politieke debat.
27.	<i>Hoe wordt voorkomen dat de organisatie structureel duurder wordt zonder aantoonbaar betere prestaties?</i>
	Dit betreft geen technische vraag, maar kunt u stellen in het politieke debat.

28.	<i>De gemeente staat voor een grote woningbouwopgave, Hoe wordt dit gefinancierd terwijl de financiële ruimte onder druk staat?</i> De realisatie van gemeentelijke woningbouwprojecten wordt financieel verantwoord in bouwgrondexploitaties. Deze exploitaties laten bij de jaarrekening 2025 per saldo een financieel positief vooruitzicht zien. Daar komt bij dat er ook ontwikkelaars zijn die bijdragen aan de woningbouwproductie. Een goed voorbeeld van zo'n project is Hof van Lemmer. Realisatie van die projecten vindt plaats voor rekening en risico van de ontwikkelaar.
29.	<i>Worden projecten vertraagd of afgeschaald door financiële beperkingen?</i> Op dit moment is hier geen sprake van.
30.	<i>Welke risico's ziet het college voor het niet halen van woningbouwdoelstellingen?</i> Wij zetten op dit moment in op de woningbouw doelstellingen die wij gesteld hebben. Op dit moment zien wij alleen een risico voor wat betreft de opgave van sociale huurwoningen, omdat de investeringscapaciteit van corporaties in het algemeen op de lange duur onder druk staat. Dit is een landelijk beeld.
31.	<i>Het sociaal domein laat zowel in 2025 als 2026 forse tekorten zien en blijft groeien. Hoe denkt het college deze ontwikkeling structureel te beheersen?</i> Dit betreft geen technische vraag, maar kunt u stellen in het politieke debat.
32.	<i>Acht het college het realistisch dat de huidige inzet op preventie en lokale zorgorganisatie voldoende is om deze trend te keren?</i> Dit betreft geen technische vraag, maar kunt u stellen in het politieke debat.
33.	<i>Welke maatregelen liggen concreet klaar als de kosten blijven stijgen?</i> Dit betreft geen technische vraag, maar kunt u stellen in het politieke debat.
34.	<i>Is het college bereid om harde keuzes te maken in het sociaal domein als andere beleidsterreinen hierdoor worden verdrongen?</i> Dit betreft geen technische vraag, maar kunt u stellen in het politieke debat.
35.	<i>Wat betekent dit concreet voor inwoners als deze keuzes gemaakt moeten worden?</i> Dit betreft geen technische vraag (in relatie tot vraag 34), maar kunt u stellen in het politieke debat.

Vragen VVD over Jaarstukken 2025

Nr.	Vraag & antwoord
36.	<i>(Blz. 20) Bij de telefonische dienstverlening lezen wij dat er een flinke verslechtering heeft plaatsgevonden m.b.t. op tijd terug bellen. Wij vragen ons af: Hoeveel telefoontjes zijn überhaupt niet teruggebeld?</i> Wij kunnen helaas niet exact achterhalen hoeveel terugbelnotities er niet zijn teruggebeld. Uitgangspunt is dat iedere beller waarvoor een terugbelnotitie is gemaakt tijdig wordt teruggebeld. Onze norm hierbij is: terugbellen binnen 2 werkdagen. We hebben geconstateerd dat bij veel terugbelnotities wél is teruggebeld, alleen is de terugbelnotitie in ons administratiesysteem niet (tijdig) als afgehandeld geregistreerd. Daarnaast zijn in 2025 33% van alle afgehandelde terugbelnotities niet altijd tijdig binnen de norm gerealiseerd. Gemiddeld werden de gemaakte terugbelnotities in 2025 binnen 3,38 werkdagen teruggebeld. Inmiddels zetten we stappen als het gaat om het tijdiger, binnen de norm, terugbellen van terugbelnotities en zitten we in 2026 op een gemiddelde afhandeltijd van 2,82 werkdagen. Hierbij zien we dat binnen bepaalde afdelingen de terugbelnotities dezelfde dag nog worden opgepakt en afgehandeld en andere afdelingen de norm nog overschrijden, wat maakt dat we uitkomen op eerder genoemd gemiddelde. De komende periode gaan we de tijdige opvolging van terugbelnotities nog verder, structureel verbeteren.
37.	<i>(Blz. 44) Bij de leefomgeving Zijn er flink wat extra legesinkomsten gegenereerd. Verwacht u deze opbrengsten structureel? Kunt u dit nader toelichten?</i> Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 jan 2024) is het aantal aanvragen toegenomen en daarmee ook de legesinkomsten. Gezien de afgelopen twee jaren lijkt zich hierin wel een structurele trend af te tekenen. Eén van de aanwijsbare oorzaken is dat onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) het beginsel gold van onlosmakelijkheid. Dat betekende dat activiteiten die juridisch onlosmakelijk met elkaar samenhangen, in één aanvraag voor een omgevingsvergunning moesten worden opgenomen. Onder de Omgevingswet is dit uitgangspunt grotendeels verdwenen en daardoor moeten de aanvragen voor onlosmakelijke activiteiten toch apart worden aangevraagd. Wat leidt tot een stijging van het aantal aanvragen.
38.	<i>(Blz. 46) Heeft u momenteel al zicht op de definitieve cijfers van Omrin voor onze gemeente? Zo ja, wat zijn de cijfers voor DFM. Zo nee, wanneer kunnen wij die verwachten?</i> Het resultaat over 2025 komt uit op 101,5 kg brandbaar afval per inwoner. Dat is een afvalreductie van 1,8 kg ten opzichte van 2024. Jaarlijks wordt 83% van het totale aanbod van afval aangeboden voor recycling.

39. (Blz. 162) Kunt u de overige vorderingen verder specificeren voor ons? En voor hoeveel heeft u afgelopen jaar afgeboekt op de vorderingen?

Het debiteurensaldo is met € 1.674.000 toegenomen.
De voorziening dubieuze debiteuren is afgenomen met € 177.000
En tot slot de vordering SoZa/WMO, deze is afgenomen met € 310.000

	2025	Som	2024
Overige vorderingen			
Debiteuren	5.848	1.674	4.174
Dubieuze debiteuren	-319	177	-496
Vordering SoZa/WMO	533	-310	843
	6.061		4.520

Vragen D66 over Jaarstukken 2025

Nr.	Vraag & antwoord
40.	<i>Bij de investeringskredieten wordt een kleurcodering gebruikt is hier een legenda voor?</i> Zie leeswijzer. Bladzijde 15 jaarstukken 2025. Voor het gemak zal er vanaf 2026 ook een legenda worden toegevoegd bij de tabellen.
41.	<i>(Blz. 21) De verantwoording over 2024 is succesvol afgerond. Kan deze rapportage beschikbaar worden gesteld aan de gemeenteraad?</i> We delen de uitkomsten van de ENSIA-audits via de P&C-rapportages. Wilt u de inhoudelijke rapportages inzien? De onderliggende inhoudelijke rapportages liggen ter inzage bij de Griffie.
42.	<i>(Blz. 100) De personeelskosten in 2025 zijn lager dan 2024, wat is hier de oorzaak van?</i> De lagere personeelskosten zijn vooral een gevolg van de vacatures die in 2025 tijdelijk niet of later zijn ingevuld. Een bezetting onder de formatie betekent een tijdelijke lagere besteding van het loonbudget. Dit is deels een gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt.
43.	<i>(Blz. 129) Wat is de werkelijke formatie geweest in 2025?</i> De structurele formatie per 1-1-2025 bedroeg 550,48 fte.

44.	(Blz. 104) De opbrengsten forensenbelasting is bijna 200.000 euro lager dan in 2024 ondanks een tariefsverhoging en stijging woningwaarde wat is hier de oorzaak van? De opbrengst forensenbelasting blijft enigszins achter ten opzichte van de verwachting. Dit wordt veroorzaakt door een afname van de tweede woning voor eigen gebruik. We zien een toename in de tweede woningen in de verhuur voor recreatief gebruik door derden.
45.	(Blz. 104) De opbrengst bruggelden is veel lager dan begroot echter wel stabiel ten opzichte van 2024. Wat is de reden achter deze optimistische begroting? De reden achter deze begrote inkomsten kwam door een doorvoer van tariefsverhoging met bijbehorende verwachtingen. Het aantal doorvaarten en sluispassages blijken uiteindelijk lager dan verwacht. Daarom zijn er al meerdere jaren minder inkomsten gerealiseerd dan begroot. Aan de hand van deze trend gaan we bij de eerstvolgende p&c producten de begroting actualiseren.
46.	(Blz. 49) Dit fietspad staat als sinds 2018 in de begroting, het is nog steeds in voorbereiding is hier enig zicht op wanneer dit wordt gerealiseerd? Een fietspad geeft volgens een eerste onderzoek door een ingenieurbureau veel negatieve invloed op de aanwezige natuurwaarden. Wij bekijken nu de optie voor een struinpad dat minder invloed op natuurwaarden heeft. Een ingenieurbureau doet hiervoor momenteel een passende beoordeling en natuurtoets Als deze positief uitvalt kan na de zomer gestart worden met de uitvoering. Met het waterschap wordt een overeenkomst opgesteld waarin wordt vastgelegd dat hun onderhoudspad gebruikt wordt voor de route.
47.	(Blz. 53) Bedrijven in de Fryske Marren gebruikten in 2024 een stuk minder stroom: 9 procent minder dan de drie jaar ervoor volgens gegevens van het CBS zie ook Link artikel waarom is netcongestie dan zo'n groot probleem in onze gemeente? Hoewel bedrijven in de gemeente in 2024 minder stroom gebruikten, blijft netcongestie een groot probleem. Dat komt omdat het stroomnet niet vastloopt op totaal jaarverbruik, maar op piekbelasting: momenten waarop veel stroom tegelijk wordt afgenomen of teruggeleverd. Vooral de groei van zonnepanelen, elektrificatie van bedrijven en laadinfra zorgt lokaal voor grote druk op het netwerk. Het bestaande net is daar onvoldoende op ingericht en uitbreiding kost veel tijd. Nieuwe aanvragers komen op de wachtlijst, omdat er nu geen capaciteit beschikbaar is op het net.
48.	(Blz. 55) Wat wordt bedoeld met gastvrijheidsproducten die zijn ontwikkeld voor Joure, Lemmer en ook Gaasterland? Dit betreft inspiratiekaarten/plattegronden met de highlights van de locaties waarmee ook verwezen wordt naar zaken zoals de uit-agenda, horeca, activiteiten, routes, logies etc. en tevens een Duitse vertaling van de teksten.
49.	(Blz. 55) Waarvoor zijn de concept beleidsregels voor logies producten kan dit worden toegelicht? We zien een toename van initiatieven waarbij bestaande jachthavens (gedeeltelijk) worden omgevormd tot ligplaatsen voor houseboats. Deze ontwikkeling vindt in de praktijk regelmatig plaats zonder expliciete vergunningverlening, terwijl sprake kan zijn van strijdig gebruik met het geldende (tijdelijk deel van het) omgevingsplan. Dit leidt tot ongewenste situaties waarin de gemeente beperkt kan sturen op ruimtelijke kwaliteit, recreatief profiel en juridische borging. Tegelijkertijd groeit de vraag naar vernieuwende

	verblijfsrecreatie, waaronder houseboats. Om deze ontwikkeling in goede banen te leiden zijn Ontwerp beleidsregels voor Houseboats opgesteld.
50.	(Blz. 55) Kan er al iets meer worden verteld over de mogelijkheden voor digitale nachtregistratie? Vorig jaar is er een eerste interne verkenning uitgevoerd (gesprekken met verschillende beleidsdomeinen). Op dit moment zijn we de vervolgstappen aan het verkennen.
51.	(Blz. 55) Is de digitale nachtregistratie ook bedoeld voor arbeidsmigranten? Ja, en dan met name om inzicht te krijgen in huisvestingslocaties, type huisvesting en capaciteit. Het nachtregister is niet bedoeld om arbeidsmigranten als personen te registreren en vervangt geen bestaande registraties zoals BRP of RNI. Gebruik van gegevens is gericht op gemeentelijke taken rond toezicht op huisvesting en leefbaarheid. Inzage in persoonsgegevens is alleen toegestaan bij een concrete wettelijke taak.
52.	(Blz. 64) Wat is het doel van dit project en hoe sluit dit aan bij de doelstellingen? Samen met gemeente SWF onderzoeken we de mogelijkheden voor Visitor data/Digitale Nachtregistratie. Beide gemeenten staan voor de opgave om recreatie en toerisme in goede banen te leiden, met oog voor leefbaarheid, een eerlijk speelveld en uitvoerbaarheid. Om die reden verkennen we wat de mogelijkheden zijn en of en hoe een digitaal nachtregister voor logiesverstrekkers van toegevoegde waarde kan zijn. De aanleiding voor deze verkenning ligt in de behoefte aan een beter en actueler inzicht in logiesaanbod en -capaciteit en het aantal overnachtingen binnen de gemeentegrenzen. Dit inzicht kan bijdragen aan bestaande gemeentelijke taken en monitoring op het gebied van toerisme, toeristenbelasting, toezicht en handhaving en openbare orde en veiligheid.
53.	(Blz. 77) Vanuit het IHP wordt 4 miljoen per jaar ter beschikking gesteld voor onderwijshuisvesting. In 2025 zijn 3 kredieten verleend ter grootte van 817.000 (tabel pagina 75). Mis ik hier andere investeringen of wordt dit geld overgeheveld naar 2026 en waar kan ik dit dan vinden? Er zijn in 2025 geen additionele investeringen gedaan buiten de drie genoemde projecten (De Klinkert, Bloei, Haskerwiis). Het uitgekeerde bedrag betreft voorbereidingskredieten (8% van het totale projectbudget), die in het startjaar worden vrijgegeven. Het resterende budget is niet verloren gegaan, maar wordt: Doorgeschoven naar 2026 voor de uitvoering van deze projecten (hoofdinvesteringen volgen na de voorbereidingsfase). Verwerkt via kapitaallasten: Het totale IHP-budget (€4.000.000/jaar) wordt niet zichtbaar in de jaarrekening, maar wanneer er investeringen in onderwijshuisvesting worden gedaan, zijn deze kredieten zichtbaar in de jaarrekening.

Vragen Kleurrijk Fryske Marren over Jaarstukken 2025

Nr.	Vraag & antwoord
54.	<i>Is het college bereid uitspraken van rechtszaken die betrekking hebben op gemeentelijk zaken of besluiten structureel op te nemen in de gemeentelijke raads nieuwsbrief?</i> Dit betreft geen technische vraag, maar kunt u stellen in het politieke debat.
55.	<i>Is het college tevens bereid uitspraken van de bezwarencommissie te delen via de raadsnieuwsbrief.</i> Dit betreft geen technische vraag, maar kunt u stellen in het politieke debat.
56.	<i>Is het college met ons eens dat het opleggen van een dwangsom vanwege de grote impact op inwoners altijd een brede bestuurlijke afweging vraagt?</i> Dit betreft geen technische vraag, maar kunt u stellen in het politieke debat.
57.	<i>Is het college daarom bereid het mandaat voor het opleggen van dwangsommen opnieuw nadrukkelijk onder verantwoordelijkheid van het college te laten vallen? De raad kan dan het opleggen van dwangsommen volgen via de verslagen van het college?</i> Dit betreft geen technische vraag, maar kunt u stellen in het politieke debat.
58.	<i>Is het college bereid te onderzoeken of de methode Lean Six Sigma kan worden ingezet om de vergunningverlening efficiënter, uniformer en transparanter te organiseren?</i> Dit betreft geen technische vraag, maar kunt u stellen in het politieke debat.
59.	<i>Wordt binnen de vergunningverlening uniform gewerkt op basis van de door de raad vastgestelde kaders en hoofdlijnen?</i> Ja, dat is en blijft het streven. Daarnaast is het goed om te weten dat de gemeenteraad de kaders voor vergunningverlening, onder meer via de omgevingsvisie en het omgevingsplan vaststelt.
60.	<i>In hoeverre is er ruimte voor individuele interpretatie bij vergunningverlening?</i> Ook vergunningverlening is mensenwerk waardoor er altijd een zekere mate van subjectiviteit is. Dit proberen we zoveel mogelijk te voorkomen door intern overleg en het vier-ogen-principe bij vergunningverlening.
61.	<i>Welk bedrag heeft de gemeente in de afgelopen jaren uitgekeerd vanwege het niet tijdig reageren op vergunningaanvragen of verzoeken?</i> Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn er geen bedragen uitgekeerd vanwege het niet tijdig reageren op vergunningaanvragen of verzoeken.

62.	Kan het college hiervan een gespecificeerd overzicht aan de raad verstrekken, inclusief: • het aantal gevallen per jaar; • de totale hoogte van de uitgekeerde bedragen; • het type vergunning of aanvraag; en de oorzaak van het niet tijdig afhandelen? Niet van toepassing
63.	Tijdens het Petear gaf de wethouder aan dat het eenvoudiger zou zijn om kleinere baggerwerkzaamheden zelf uit te voeren als Marrekrite. In de stukken lezen wij echter dat baggeren een complex proces is waarbij afstemming met meerdere organisaties noodzakelijk is vanwege wet- en regelgeving. Hoe verhoudt deze uitleg zich tot de eerdere toelichting van de wethouder? Baggeren is voor alle partijen ingewikkelder en duurder geworden door PFAS-regels, vergunningen en stijgende kosten. Desondanks gebeuren er baggerwerkzaamheden via de Marrekrite omdat de Marrekrite specifiek de recreatieve infrastructuur voor wat betreft aanlegplaatsen, steigers en eilanden beheert. Zij weten waar watersporters problemen ervaren en combineren baggerwerkzaamheden vaak met onderhoud aan hun steigers en oevers.
64.	Is het college met ons eens dat de complexiteit van baggerwerkzaamheden mogelijk beter past bij de verantwoordelijke overheden en gespecialiseerde organisaties? Marrekrite is een uitvoeringsorganisatie gefinancierd door de overheden. Ondanks de complexiteit door milieuregels en PFAS-verwerking is het college gelet op bovenstaande beantwoording van mening dat het nog steeds beter bij de Marrekrite past omdat zij de aanlegsteigers beheren en werkzaamheden combineren met onderhoud.
65.	Is het college bereid te onderzoeken of deze werkzaamheden beter kunnen worden teruggelegd bij de daarvoor verantwoordelijke partijen, zodat Marrekrite niet extra wordt belast met complexe uitvoerende taken? De Marrekrite is verantwoordelijk voor de baggerwerkzaamheden voor wat betreft het toegankelijk houden van haar aanlegplaatsen.

Vragen Burgerpartij De Fryske Marren over Jaarstukken 2025

Nr.	Vraag & antwoord
66.	(Blz. 19) Klachten die worden neergelegd worden niet in behandeling genomen, hoe is er dan sprake van verbetering? Het is niet juist dat klachten die worden neergelegd niet in behandeling worden genomen. Binnenkomende en geregistreerde klachten worden in behandeling genomen.
67.	(Blz. 20) De norm van 80% in twee dagen wordt niet gehaald. - Wat gaat het College er aan doen dat dit in 2026 wel het geval is? - Hoe gaat het College dit borgen? - Wat zijn de consequenties wanneer deze norm wederom niet gehaald worden, hoe kunnen we hier goede afspraken over maken? Zie antwoord vraag 36.

68.	<i>(Blz. 21) Wanneer kunnen we het verantwoordingsproces van 2025 wel van u verwachten?</i> Voor het verantwoordingsjaar 2025 stapt de gemeente De Fryske Marren over op een strengere norm. Dit is nu nog een bewuste keuze, maar vanaf 2026 een verplichting. De toezichthouders buigen zich momenteel over de rapportages, en we delen de uitkomsten hiervan tijdens de najaarsrapportage.
69.	<i>(Blz. 129) Aantal medewerkers in dienst 620 met een gemiddelde leeftijd van 48 jaar.</i> <i>- Hoe gaat de gemeente ervoor zorgen dat de gemiddelde leeftijd omlaag zal gaan?</i> De gemiddelde leeftijd van 48 jaar sluit aan bij het landelijk gemiddelde voor gemeenten, dat volgens de Personeelsmonitor van het A&O-fonds rond de 47 à 48 jaar ligt. Het verlagen van deze leeftijd is geen doel op zich, maar kan wel een gevolg zijn van een toekomstbestendig personeelsbeleid. Daarom zetten we in op behoud en doorstroom van medewerkers, met aandacht voor onboarding. Daarnaast brengen we de leeftijdsopbouw per team in kaart, zodat we tijdig kunnen anticiperen op verwachte uitstroom en gericht instroomplannen kunnen maken. Deze inzichten vormen input voor de HR-strategie in 2026.
70.	<i>(Blz. 129) Wij snappen dat het aantal medewerkers niet het aantal Fte's betreft. Hoe zorgt de gemeente dat het personeelsbestand 'beheersbaar' blijft?</i> Het personeelsbestand is gebaseerd op het takenpakket van de gemeente. Alle wijzigingen van de formatie verlopen via de P&C Cyclus.
71.	<i>(Blz. 217) De externe inhuur van personeel is 17,71% Hoe denkt het College dit hoge percentage terug te kunnen duwen?</i> Het percentage inhuur is ten opzichte van andere gemeenten wat lager dan het gemiddelde (ca. 18%), maar we blijven kritisch kijken naar mogelijkheden om dit verder te verminderen. Daarbij onderscheiden we verschillende typen inhuur – van seizoensgebonden werkzaamheden tot tijdelijke vervanging bij ziekte of vacatures – en pakken we vooral de reduceerbare vormen aan. Zo versterken we werving en selectie om vacatures sneller te vervullen en onderzoeken welke inhuur kan worden teruggedrongen.
72.	<i>(Blz. 25) Het ziekenhuis zou 16ha nodig zijn om te bouwen, waarom zouden we niet 20 ha reserveren voor een mogelijk nieuw ziekenhuis en de andere 22ha inzetten voor woningbouw?</i> De raad heeft op 20 maart 2024 ingestemd met het scenario Ziekenhuis. Hierin is de ontwikkeling van een samenhangend zorglandschap met een ziekenhuis en daarmee samenhangende (woon)functies in een gezonde omgeving; Een losstaande woonfunctie is niet opgenomen in dit scenario. Daarnaast hebben wij in deze fase geen concreet zicht over de omvang van het terrein welke benodigd is voor een eventueel ziekenhuis. Het toedelen van een deel van de gronden aan een woonfunctie is daarom niet aan de orde.
73.	<i>(Blz. 27) Er was toch een conclusie vanuit de Provincie dat de aquathermie in Terherne niet haalbaar was?</i> Het rapport dat hierover op ons verzoek is opgesteld, is in het tweede kwartaal van 2026 afgerond (en bevestigt dat een warmtenet in Terherne technisch wel, maar financieel niet haalbaar is) en is

	daarom niet opgenomen in de jaarrekening over 2025. U wordt hierover binnenkort uitgebreid geïnformeerd middels een memo.
74.	<i>(Blz. 50) Waarom zijn de herstelwerkzaamheden niet van tevoren meegenomen in de begroting van het project?</i> Binnen begrotingen voor civieltechnische projecten wordt een risico opslag van 10% begroot. Zo ook binnen dit project. Het specifieke herstelwerk zoals bedoeld bij dit project betreft onvoorzien herstelwerk als gevolg van een ondermaatse kwaliteit en daarmee vroegtijdige schade. Wij zijn nog in onderhandeling met de aannemer m.b.t. specifieke onderdelen van de garantie waarop een beroep is gedaan. Daarom is de attentie gegeven dat wellicht nog middelen vanuit het project moeten worden aangewend voor een deel van het herstelwerk.
75.	<i>(Blz. 11, 62) Waarom wordt de winstuitkering van de Marrekrite niet verrekend met onze bijdrage?</i> Beide worden financieel en bestuurlijk als twee aparte stromen behandeld: de deelnemersbijdrage is de structurele bijdrage van gemeenten en provincie aan de exploitatie en het beheer; De winstuitkering is een afzonderlijke bestemming van een positief jaarresultaat. In de jaarstukken van Marrekrite staat expliciet dat het “begrotingssaldo” al is verwerkt in de nieuwe bijdrageregeling, maar administratief via de lasten loopt en dus niet rechtstreeks van de bijdrage wordt afgetrokken. Dit betekent dat: Eerst de volledige deelnemersbijdrage wordt geïnd volgens de begroting. Daarna besluit het bestuur afzonderlijk wat er met een positief resultaat gebeurt (toevoegen aan reserves of uitkeren).
76.	<i>(Blz. 54) Er is toch nog een onderzoek gaande voor een eventuele financiële bijdrage vanuit de Provincies Fryslân, Groningen, Flevopolder en Drenthe?</i> De heer Klaas Knot, voormalig president-directeur van De Nederlandsche Bank en Lelylijn-gezag, heeft een advies uitgebracht over de financieel-economische mogelijkheden en onmogelijkheden om de Lelylijn te realiseren. Het kabinet heeft hier kennis van genomen. De regio heeft bij monde van de voorzitter van de Stuurgroep Lelylijn aangegeven dat de regio mogelijk bereid is om jaarlijks een bedrag te sparen als bijdrage in de totale financiering. Er ligt geen concreet uitgewerkt voorstel vanuit de regio. Het is nu aan het kabinet om in de loop van 2026 een besluit te nemen over de voortgang van het proces.
77.	<i>(Blz. 56) Hoeveel geld is er beschikbaar gesteld door de gemeente?</i> Via de perspectiefnota is 900.000,- beschikbaar gesteld voor de beide focusprojecten Tsjûkemar: Ulesprong en Zuidoostoever.
78.	<i>(Blz. 58) Hoeveel vertraging is er en hoe kunnen we dit zo snel mogelijk inlopen?</i> Vanwege een gebrek aan capaciteit heeft de uitvoering van het programma ca een jaar vertraging opgelopen. In het kader van de Regiodeal zijn inmiddels meerdere projecten in uitvoering die betrekking hebben op jongeren, o.a.: • Gerichte nieuwe onderwijsprogramma's onderwijs voor (toekomstige) arbeidsmarktvraag • Maatwerkarrangementen scholing en duurzame inzetbaarheid

79.	<i>(Blz. 61) 'De verwachting ... contante waarde' - Mogen wij er van uitgaan dat dit dus niet concreet is?</i> De verwachting is gebaseerd op een onderbouwde prognose. Kenmerk van de waardering van een grondexploitatie is dat deze een mate van toekomstgerichte inschattingen bevat. Deze inschattingen worden op het gebied van nog te maken aanlegkosten onderbouwd met civieltechnische ramingen en voor wat betreft grondverkopen met onder andere reserveringen door potentiële kopers. Met behulp van deze input en parameters als rente en indexeringen wordt een zo nauwkeurig mogelijke prognose van het eindresultaat opgesteld.
80.	<i>(Blz. 110/113) Een compliment voor het weerstandsvermogen!</i> Bedankt voor het compliment.
81.	<i>(Blz. 116) Alinea 4 - Aankomend ravijnjaar - Was deze al eerder niet afgewend door een financiële bijdrage van het rijk?</i> Dat klopt. Bij de meicirculaire 2025 hebben wij extra middelen gekregen voor demping terugval gemeentefonds. Deze middelen waren deels structureel en deels incidenteel.